

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36645
Nom: Fonaments del periodisme i tècniques de comunicació
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Evolució del periodisme i de la comunicació	OBLIGATÒRIA
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Primer Curs (Obligatori)	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MERCADO SAEZ MARIA TERESA

RESUM

L'objectiu d'aquesta assignatura del mòdul obligatori, en el marc del grup de matèries 'Evolució del periodisme i de la comunicació', és aconseguir que l'estudiantat conega i aplique els fonaments teòrics del periodisme com a introducció al grau. A través de la lectura, escolta o visualització de treballs periodístics, documentals o continguts de ficció per a la seua anàlisi i discussió a classe, l'estudiantat s'aproxima a l'estudi dels elements bàsics del periodisme partint de l'actualitat i dels tipus d'esdeveniments sobre els quals es construeix el relat periodístic. En segon lloc, coneix les cultures i els rols professionals des d'una perspectiva teòrica per a introduir-se després en les diferents maneres d'exercir el periodisme. Com a contingut essencial, s'aborden els principis ètics i els mecanismes d'autoregulació de la professió periodística en un context de desinformació i d'ús de la IA en els mitjans de comunicació.

L'estudiantat demostrarà habilitats en el desenvolupament i presentació oral en públic de treballs acadèmics sobre els continguts teòrics.

L'assignatura contribueix als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), especialment a l'ODS 4 (Educació de qualitat) i als ODS 5 (Igualtat de gènere), 9 (Indústria, innovació i infraestructura), 10 (Reducció de les desigualtats) i 13 (Acció pel clima), pels assumptes tractats en les investigacions que es treballen a l'aula.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No són necessaris coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D'APRENTATGE

-

Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguin capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Lectura de premsa

S'exposa el ritual de conèixer l'actualitat atenent a la tipologia de l'esdeveniment periodístic, centrant-nos en la lectura de premsa diària.

2. Treballs acadèmics sobre periodisme

S'aborda el desenvolupament de treballs acadèmics a través del coneixement de la cultura periodística pel que fa a la funció social del periodisme.

3. Redacció d'informació d'actualitat

A través de l'explicació dels rols professionals, distingint entre els rols periodístics en l'esfera política i en la vida quotidiana, s'observaran diverses tècniques de redacció aplicades als diferents gèneres periodístics.

4. Anàlisi i presentació de pràctiques periodístiques

L'anàlisi del seguiment de les recomanacions ètiques en el periodisme portarà a la presentació pública de treballs en grup. Per a això es coneixeran les bases de l'autoregulació de la professió periodística amb els deures de veritat, justícia, llibertat i responsabilitat, així com les nocions de principis editorials i llibres d'estil, estatuts de redacció, consells informatius, defensors del públic i organitzacions de periodistes.

5. Parlar en públic

En la presentació de l'anàlisi de pràctiques periodístiques en relació amb els codis ètics de segona generació es tindran en compte les especificitats de parlar en públic.

6. Locució, vocalització i projecció vocal

Es coneixerà l'exercici del periodisme en mitjans audiovisuals i plataformes en línia, fixant-nos en les característiques del periodisme generalista davant l'especialitzat i els perfils digitals.

7. Llenguatge corporal en directe

Es coneixerà el treball de corresponsals i enviats especials en mitjans audiovisuals, atenent a les dificultats del treball en directe i en situacions conflictives (periodisme de guerra).

8. Economia del llenguatge

Mitjançant la presentació de casos de periodisme d'investigació, s'aborda la manera més eficient de transmetre un missatge complex utilitzant la menor quantitat de recursos lingüístic.

Aquests continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Recordar els fonaments teòrics bàsics del periodisme com a introducció al grau.
- Sintetitzar treballs acadèmics i presentar-los en públic amb solvència.
- Identificar tècniques per a la comunicació escrita adaptades a la matèria o al gènere periodístic corresponent.
- Identificar tècniques de comunicació oral mitjançant el control de la veu i el llenguatge corporal.
- Aplicar l'economia del llenguatge i la capacitat de síntesi.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

MD1. Classes teòriques (magistrals).

MD5. Seminari permanent d'actualitat.

MD5. Tallers de comprensió lectora, reflexió i discussió, amb exercicis a partir de continguts teòrics, lectures o visionat de peces periodístiques audiovisuals.

Taller en el marc del projecte d'innovació educativa PIEE 2025-26 'Comunicació preventiva del suïcidi' en col·laboració amb l'associació *La Niña Amarilla*

MD8. Estudi i treball autònom individual.

MD9. Estudi i treball autònom en grup

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV 108/2017).

Primera convocatòria:

- Examen de continguts (i reflexió) teòrics tipus text: 50%
- Avaluació de les activitats de formació complementària: 20%
 - Tallers a classe: 10%
 - Seminari d'actualitat: 10%
- Avaluació de treballs individuals i/o grupals: 30%

- Control de lectura: 10%
- Treball i exposició en grup: 20%

Perquè els elements d'avaluació sumen, cal superar l'examen teòric amb un mínim de 5 sobre 10 (o 2,5 sobre 5).

Si no es fa el control de lectura, es podrà fer en la convocatòria oficial de gener: 10%.

Si no es participa als tallers, es podrà examinar tipus test dels continguts treballats (dossier de textos i documents audiovisuals): 10%.

Si no es supera l'examen teòric, es conserven la resta de qualificacions per a la segona convocatòria.

La nota de l'examen no es guarda per a segona convocatòria. Tampoc es guarda la qualificació del test d'actualitat.

Segona convocatòria

- Examen tipus test de continguts teòrics: 50%
- Examen d'actualitat tipus test: 10%

I, a més, en cas de no haver-los superat en classe:

- Examen sobre els continguts treballats a classe (dossier de textos i peces audiovisuals): 10%
- Examen sobre la lectura tipus test: 10%
- Treball individual dirigit: 20% (qui no haja realitzat el treball en grup podrà fer-lo de manera individual per a la segona convocatòria. El lliurament serà el dia de l'examen).

Continguts examen teòric:

1. Els elements del periodismo. El ritual de conèixer l'actualitat. Tipologia de l'esdeveniment periodístic
2. Cultura periodística i rols professionals. La funció social del periodismo. Rols periodístics en l'esfera política. Rols periodístics en la vida quotidiana
3. L'autoregulació de la professió periodística. Deures de veritat, justícia, llibertat i responsabilitat. Codis deontològics. Principis editorials i llibres d'estil. Estatuts de redacció i consells informatius. Les defensories del públic

4. L'exercici del periodisme. Generalistes i especialistas. Corresponsals i enviats especials. Perfils digitals. Periodisme d'investigació. L'organització dels i les periodistes.

Honestedat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a una avaluació justa. Tots els treballs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs amb col·laboració fraudulenta o redactats amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si el seu ús està autoritzat pel professorat.

El plagi o qualsevol forma de deshonestedat acadèmica podrà ser qualificat amb un zero i suposar la suspensió de la convocatòria, sense perjudici de sancions segons la normativa vigent. També es consideren faltes greus: copiar o facilitar còpia de treballs, apropiar-se del contingut d'una prova, alterar o destruir resultats, o suplantar la identitat en un examen. Aquestes situacions s'hauran de comunicar a la coordinació del Grau.

Els treballs o exàmens amb faltes ortogràfiques, sintàctiques o de coherència podran ser penalitzats i, en casos greus, suposar la suspensió de la prova corresponent.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Aznar, H., y Mercado, M. (2023). *Autorregulación de la comunicación social*. Tecnos.

Fontcuberta, M. (1993). *La noticia: pistas para percibir el mundo*. Paidós.

Kovach, B. y Rosenstiel, T. (2003). *Los elementos del periodismo*. Ediciones El País.

Hanitzsch, T., y Vos, T. (2018). Journalism beyond democracy: A new look into journalistic roles in political and everyday life. *Journalism*, 19(2), 146-164. <https://doi.org/10.1177/1464884916673>

Randall, D. (2008). *El periodista universal*. Ediciones Siglo XXI.

Referències complementàries

Aznar H., Mercado-Sáez, MT. y Álvarez, Á. (2024). Verifying a new historical stage in the ethics of communication: second generation ethics codes. *Frontiers in Communication*, 9. <https://doi.org/10.3389/fcomm.2024.1495897>

Munoriyarwa, A. y de-Lima-Santos, M. F. (2025). Generative AI and the Future of News: Examining AI's

Agency, Power, and Authority. *Journalism Practice*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/17512786.2025.2545448>

Borrat, H., y Fontcuberta, M. (2006). *Periódicos, sistemas complejos, narradores en interacción*. La Crujía.

Fernández del Moral, J. (Coord.). (2004). *Periodismo especializado*. Ariel.

Gomis, L. (1997). *Teoría del periodismo*. Paidós.

Humanes, M. L. (2003). Evolución de roles y actitudes. Cultura y modelos profesionales del periodismo. *Revista Telos*, (54), 1-11.

Mellado, C. (2015). Professional roles in news content. *Journalism Studies*, 16(4), 596-614. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2014.922276>

Quesada, J. (2012). *Curso de periodismo especializado*. Síntesis.

Rodrigo Alsina, M. (1989). *La construcción de la noticia*. Paidós.